

Ældreminister Mette Kiergaard
Social-, Bolig- og Ældreministeriet

23. juni 2023 • MS

Akutplan for ældreplejen

Kære Mette Kiergaard

Allerførst mange tak for sidst. Det var en godt og konstruktivt møde i Ældre Sagen og i Dialogforum.

Mens vi venter på en ny ældrelov og anbefalinger fra Sundhedsstrukturkommissionen lider ældre rundt om i landet under en uværdig ældrepleje. Vi hører i Ældre Sagen om ældre, der må vente på nødvendig hjælp til at komme ud af sengen til langt op ad formiddagen, får tilbud om ét bad om ugen uanset behov, eller som trods alvorlig svækkelse ikke kan få en plejehjemsplads. For dem, der bor på plejehjem, er der ofte skåret ind til benet i normeringer, mangel på aktiviteter og et alt for højt brug af antipsykotiske lægemidler. Det er dagliglivet her og nu, der tæller for at skabe trivsel for det enkelte ældre menneske, og for hvem en kommende ældrelov synes langt ude i fremtiden til at sikre forbedringer.

Du har en unik mulighed for at vise handlekraft over for landets ældre ved at tage initiativ til en akutplan for ældreområdet – evt. som del af en kommende finanslov. Med den nuværende situation kan vi simpelthen ikke være bekendt at lade stå til længere. Der er tre vigtige dele, som jeg mener, en akutplan skal adressere:

1. Faste, tværfaglige teams i ældreplejen
Alle kommuner skal indføre faste teams i ældreplejen. Hver tredje, der får hjemme-hjælp, får sjældent eller aldrig besøg af de samme hjælpere og sidder med følelsen af, at deres hjem er en banegård af fremmede. Det skaber utryghed og øger risikoen for fejl.
2. Sikre arbejdskraft til ældreplejen
National plan for rekruttering for velfærdsområdet, der kan sikre kompetent og faglært personale til svækkede ældre, der ikke længere kan klare sig selv. Ældre Sagen har bl.a. foreslået rekruttering til ældreplejen ved at rekruttere via andre lande fx fra Spanien og Grækenland, hvor der er høj ledighed.

3. En kvalitetspakke til ældre medicinske patienter

Ældrepleje og sundhedsvæsen kan ikke tænkes hver for sig. Skal sygehusene kunne håndtere 160.000 flere ældre over 80 år i 2030, skal kommuner og regioner samarbejde om at forebygge væsentligt flere indlæggelser end i dag. En kvalitetspakke skal sikre nationale krav til forebyggende og opfølgende indsats på tværs af sygehus, kommune og almen praksis. Desuden skal der være klare krav og indsats for at nedbringe forbruget af antipsykotika. Samtidig bør det overvejes, at læger kan henvise til ældrepleje – i stil med erfaringer fra Nederlandene.

Et andet presserende problem på ældreområdet er mangel på plejeboliger. Antallet af plejeboliger er langt fra fulgt med den demografiske udvikling, og dækningsgraden for 80+ årige er derfor i frit fald. Vi står nu i en situation, hvor særdeles svækkede ældre får afslag på en plejebolig, trods udtalt behov for pleje og omsorg døgnet rundt. Der er behov for op mod 25.000 ekstra plejeboliger frem mod 2030, og Ældre Sagen foreslår derfor en plan for fremtidens plejeboligkapacitet. Planen skal tage højde for både finansiering, anlægs- og driftsbudgetter samt sikre gennemsigtighed om takstberegning og lige rammevilkår for hhv. kommunale plejehjem og friplejehjem. Herudover er der brug for at tage stilling til visitationskriterier og i højere grad lægges vægt på den ældres eget ønske. Konkret foreslår vi, at der nedsættes en task force i Ældreministeriet, der kan udarbejde forslag til en plan for at udvide plejeboligkapaciteten i tilstrækkelig grad. Du kan læse mere i vedhæftede papir om fremtidens plejeboligkapacitet.

Endeligt vil jeg fremhæve, at vi i Ældre Sagen er bevidste om, at civilsamfundet har en forebyggende rolle og bidrager til at styrke ældres trivsel. Vi har med en lang række motionstilbud og sociale aktiviteter stor erfaring med at styrke ældres fysiske form og sociale trivsel og har desuden erfaring med at udvikle frivilliges kompetencer. I forlængelse af regeringens ny tanker om ændrede styreformer og lokale bestyrelser på plejehjem vil vi meget gerne samarbejde om at udvikle kurser og kompetenceudvikling for mulige medlemmer af lokale plejehjemsbestyrelser. Jeg mener i øvrigt, det er en vigtig overvejelse at lægge ud med at afprøve en sådan ny styreform på få udvalgte plejehjem.

Jeg håber, du vil overveje mine forslag, og jeg indgår meget gerne i dialog med dig om videre udvikling.

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør